

Haridusprogrammid

Uus moodul MuIS 2-s. Esimeses etapis arendusse ei jõua, kuid valmib esmane prototüüp. Allpool kirjeldatud (varasema ärianalüüsi põhjal) nõuded, millele tuginedes prototüüpi disainima hakatakse.

Tabel 1. Üldnõuded

ID	Nõue
HA001	Haridusprogrammide nimekirja vaates peab olema võimalik eraldiseisvalt näha: <ul style="list-style-type: none">• Pooleli olevad haridusprogrammid – haridusprogrammid, mille andmeid alles sisestatakse ja haridusprogrammi pass pole veel kinnitatud;• Lõpetatud haridusprogrammid – haridusprogrammid, mis on kinnitatud.
HA002	Iga haridusprogrammi kirje kohta tuleb kuvada välja vähemalt järgmised andmed: haridusprogrammi number (genereeritakse koheselt uue programmi loomisel), nimi, teema, sihtrühm, olek, toimumiskoht.
HA003	Nimekirjas peab kasutajal olema võimalik erinevate filtrite ja otsingutingimuste abil kuvatavat nimekirja täpsustada. Otsingut peab olema võimalik teostada nt haridusprogrammi nime, teema, seose ainekavaga, seos valdkonnaga, sihtrühma, oleku, toimumiskoha, märksõnade alusel.
HA004	Haridusprogramme peab saama otsida üle kõigi töötajakeskkonda kasutatavate muuseumide.
HA005	Töötajakeskkonnas teise muuseumi haridusprogrammiga ja avalikus keskkonnas haridusprogrammiga tutvudes tohib näha ainult programmi avalikku infot.

Tabel 2. Haridusprogrammi lisamise nõuded

ID	Nõue
HA006	Töötajakeskkonnas peab saama lisada uut haridusprogrammi.
HA007	Uue haridusprogrammi lisamisel peab avanema haridusprogrammi passi tööleht.

HA008	<p>Haridusprogrammi passi töölehel peab saama täita järgmisi andmeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldandmed: <ul style="list-style-type: none"> ○ Programmi number; ○ Programmi nimi*; ○ Teema*; ○ Toimumisaeg (alguse- ja lõpu kuupäevad)*; ○ Toimumiskoht ja selle vabatekstiline täpsustus*; ○ Programmi kestus (ühe tunni kestus)*; ○ Sihtrühm*; ○ Soovitatav grupi suurus*; ○ Eesmärk või õpitulemused*; ○ Seos ainekava ja valdkonnaga (nt aine „eesti keel (kool)“ ja valdkond „keel ja kõne (lasteaed)“; administreerimisliideses seadistatav)*; ○ Lühikirjeldus*; ○ Sisukirjeldus; ○ Märksõnad*; ○ Viited seotud näitustele (peab saama lisada ja eemaldada); ○ Koostaja; ○ Läbiviijad (ees- ja perekonnanimi, roll, avalik/mitteavalik); ○ Programmi avalikus keskkonnas kuvamise algusaeg. • Objektid: <ul style="list-style-type: none"> ○ Esinduspilt; ○ Objekti number; ○ Objekti nimetus; ○ Olemus; ○ Autor; ○ Muuseum/omanik; ○ Avalik/mitteavalik; ○ Seisund; ○ Kahjustused; ○ Asukoha täpsustus; ○ Märkused. ○ Lisamaterjalide loetelu*; ○ Administratiivsed toimingud: ○ Objektide lõikes; ○ Dokumentide lõikes. <p>* - tärniga märgitud väljad on avalikud väljad.</p>
HA009	<p>Haridusprogrammi toimumiskohta peab olema võimalik sisestada võimalikult lihtsalt ja mugavalt. Tuleb arvestada, et kui muuseum korraldab haridusprogrammi väljapool muuseumi ruume, siis võib programmi toimumiskoht olla väljaspool muuseumi. Tööde käigus lepitakse kokku, kas (ajutine) muuseumiväline toimumiskoht peab olema muuseumi asukohtade puusse sisestatud või on võimalik programmi töölehel lisada/tekitada otse muuseumiväliseid asukohti. Programmi toimumiskoha lisamisel peab olema võimalik lisada ka vabatekstilist asukoha täpsustust. Samuti peab olema võimalik lisada rohkem kui üks toimumiskoht.</p>
HA010	<p>Süsteem peab ise automaatselt muutma haridusprogrammi olekut vastavalt programmi kuupäevadele. Näiteks kui käesolev kuupäev on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enne alguse kuupäeva, siis on olek „koostamisel“; • Algus- ja lõpu kuupäeva vahel, siis on olek „aktiivne“; • Pärast lõpu kuupäeva on olek „lõppenud“.
HA011	<p>Toimumisaegu peab saama lisada haridusprogrammi töölehele mitu. Nt kui haridusprogrammi tehakse kaks aastat järjest jõulude ajal, siis saab lisada haridusprogrammi passi mitu kuupäevade perioodi – 01.12.2015-30.12.2015 ja 01.12.2016-30.12.2016. Kui toimumisaeg lõppeb, siis haridusprogrammi info ei ole aktiivsete haridusprogrammide all avalikus keskkonnas nähtav. Kui lisatakse samale haridusprogrammile jälle uus toimumisaeg, siis peab haridusprogrammi info olema taas aktiivsete haridusprogrammide all avalikus keskkonnas nähtav.</p>
HA012	<p>Haridusprogrammi töölehele peab olema võimalik märkida, mis kuupäevast alates kuvatakse programmi andmeid avalikus keskkonnas. Kui alguse kuupäev on sisestatud ning lõpu kuupäev on märkimata, siis tähendab, et programmi andmeid kuvatakse tähtajatult. Samuti peab olema võimalik näha, kas programm on parajasti avalik.</p>
HA013	<p>Ainekava ja valdkonnaga vaikesel valikul peab olema administreerimisliideses seadistatav, kuid kasutaja peab saama ka töölehel ise uut ainekava või valdkonda konkreetse haridusprogrammi tarbeks lisada.</p>
HA014	<p>Läbiviijaid peab saama valida oma muuseumi administratiivsete osalejate seast (vt ka peatükk 5.2 „Osalejate haldamine“).</p>
HA015	<p>Iga läbiviija kohta peab olema võimalik märkida, kas teda kuvatakse ka avalikult (avalikus keskkonnas näituse vaates ja seotud objektide kirjeldustes administratiivse sündmuse osalejana). Samuti peab iga läbiviija andmete osas selgelt aru saada, millised andmed on avalikult nähtavad ja millised mitte (nt programmi vaates osaleja roll ja isiku ees- ja perekonnanimi on avalik, kuid kontaktandmed mitte; objekti detailvaates kuvatakse osaleja andmed vastavalt administreerimisliideses seadistustele).</p>

HA016	<p>Sektsioonis „Lisamaterjalide loetelu“ peab kasutaja saama tekitada programmi lisamaterjalide loetelu (ka need, mis ei ole töötajakeskkonda üles laetud, vaid asuvad kasutaja arvutis või mõnes teises keskkonnas). Alamsektsioonis tuleb iga lisa kohta kuvada vähemalt järgmised andmed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumendi liik (loetelu administreerimisliideses seadistatav, kuid peab saama ka töölehel ise uut lisa liiki konkreetse programmi tarbeks lisada); • Dokumendi asukoht (nt „töötajakeskkonnas programmi juures“; „asutuse arhiivis“ jms – loetelu administreerimisliideses seadistatav, kuid peab saama ka töölehel ise uut dokumendi asukohta konkreetse programmi tarbeks lisada; peab olema võimalik teha rohkem kui ühte valikut); • Dokumendi asukoha täpsustus (nt konkreetne URL/süsteemne viide); • Märkus.
HA017	<p>Sektsiooni „Lisamaterjalide loetelu“ peab olema võimalik failina dokumente üles laadida. Dokumendi lisamisel peab see salvestuma digihoidlasse. Üles laadimisel peab olema võimalik märkida märkus laetava faili kohta jm vajalikud metaandmed. Samuti peab iga üles laetud dokumendi kohta olema võimalik märkida, kas see kuvatakse ka avalikult (avalikus keskkonnas haridusprogrammi vaates). Üles laetud faili kohta peab olema näha faili nimi, suurus, märkus jm vajalikud metaandmed.</p>
HA018	<p>Kõiki failina üles laetud dokumente (sealjuures valides konkreetse dokumendi või mitu dokumenti) peab saama avalikult välja jagada. Selleks on kaks võimalust:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sisestades kasutajate andmed (nt isikukood või kasutajanimi), kellele failid avaliku keskkonda autentituna ligipääsetavaks tehakse; • Genereerida lingi ja sisestades kasutajate e-maili aadressid, kuhu vastav link saadetakse. Kui kasutaja vastavale lingile vajutab, tuleb kuvada neile avalikus keskkonnas haridusprogrammi info koos lubatud failidega (keskkonda autentimata).
HA019	<p>Alamsektsiooni „Sisukirjeldus“ peab olema võimalik tekitada tabel, kus on ülevaade programmi läbiviimise tegevustest. Iga tegevuse kohta peab saama lisada järgmised andmed: aeg, koht, sisu, meetod, vahend (tarvikud, objektid).</p>
HA020	<p>Objektidena peab saama lisada enda muuseumi museaale, abikogu asju, hoiule võetud asju ja teise töötajakeskkonda kasutava muuseumi museaale, abikogu asju ja hoiule võetud asju. Seejuures peab saama lisada enda muuseumi ja teise muuseumi objekte enne, kui nende liikumine on muuseumisises kasutamise akti või väljaandeaktiga fikseeritud (st objektid on kasutamiseks antud/välja antud). Juhul, kui objektid on juba lisatud kinnitatud/allkirjastatud muuseumisises kasutamise akti või väljaandeakti (st objektid on kasutamiseks antud/välja antud), peavad need haridusprogrammi töölehele tekkima automaatselt.</p>
HA021	<p>Haridusprogrammi töölehele peab saama lisada korraga palju objekte.</p>
HA022	<p>Kui haridusprogramm on näitusega seotud, peab saama mugavalt valida kõik või osad näituse töölehele lisatud objektid.</p>
HA023	<p>Haridusprogrammi töölehel tuleb kuvada järgnev kokkuvõtte: mitu objekti ja/või detaili on üldse kokku, mitu objekti ja/või detaili on muuseumikogust, abikogust, teistest muuseumidest (iga muuseumi kohta eraldi), väljapoolt muuseume (sh välistest asutustest ja eraisikutelt).</p>
HA024	<p>Haridusprogrammi lisatud muuseumi eksponaatide osas peab kasutaja saama muuta objekti andmeid/avada kirjeldamise vormi andmete muutmiseks. Sõltuvalt konkreetse muuseumi seadistustest (vt ka nõudeid K1121 ja K1122) jõustuvad muudatused kohe või on vajalik administreerimisliideses seadistatud isiku (nt koguhoidja) poolne kinnitus.</p>
HA025	<p>Haridusprogrammi lisatud objektide asukohta peab olema võimalik vajadusel täpsustada. Seejuures peab täpsustatud asukoht olema nähtav ka objekti kirjelduse vaates jooksva asukoha täpsustusena (jooksvaks asukohaks on haridusprogrammi toimumiskoht).</p>
HA026	<p>Kui tegemist on hoiulevõetud objektiga, tuleb objekti kohta kuvada vastavalt eelregistreerimise/hoiulevõtmise töölehele märgitud info selle kohta, kas objekti andmed on avalikud ja kas objekti omaniku andmed on avalikud.</p>
HA027	<p>Iga objekti kohta peab saama märkida, kas programmi raames kasutatakse füüsilist objekti või selle digikoopiat (sh digiobjekti). Samuti, vastavalt muuseumisises kasutamise aktil või väljaandeaktil märgitule peab olema näha, kas kasutatakse tervet objekti või mingit selle eraldatavat osa (detaili).</p>
HA028	<p>Objektide osas peab olema selgelt näha, millised objektid on juba haridusprogrammi liigutatud (st objekti jooksev asukoht on sama mis programmi toimumiskoht) ja millised objektid on küll töölehele lisatud, kuid pole veel programmi liigutatud (objekti jooksev asukoht erineb programmi toimumiskohast). Viimasel juhul võivad objektid asuda veel hoidlas (st jooksev asukoht on sama mis püsiasukoht) või olla mujal liikumises, nt konserveerimisel (st jooksev asukoht ei ole sama, mis püsiasukoht). PS: Haridusprogrammi puhul võib osutada vajalikuks ka selliste objektide info kajastamine passil, mis füüsiliselt ei liikunud (nt asusid näitusel, kus viidi läbi programm).</p>
HA029	<p>Kui objektide jooksev asukoht erineb haridusprogrammi toimumiskohast, siis peab saama mugavalt alustada taotluse koostamisega (kui tegemist on oma muuseumi või teise muuseumide infosüsteemi kasutava muuseumi objektidega) või muuseumisises kasutamise töölehe koostamisega (kui tegemist on oma muuseumi objektidega).</p>
HA030	<p>Haridusprogrammi töölehele lisatud objekti peab olema võimalik mugavalt suunata seisundi hindamise, konserveerimis-/korrastustöösse, digiteerimisse. Selleks peab kasutaja saama mugavalt alustada vastava kasutuseesmärgiga muuseumisises kasutamise töölehe koostamisega.</p>
HA031	<p>Haridusprogrammi töölehele lisatud objektide kohta peab olema võimalik mugavalt alustada digikoopia tellimuse koostamisega (juhu, kui soovitud digikoopiat ei eksisteeri või see pole avalik), märkides kas soovitakse mingite konkreetsete objektide digiteerimist teatud kujul või olemasolevaid digikoopiaid (sh digiobjektid ise või digiteeritud objekti kujutised; vt täpsemalt peatükk 4.9 „Digikoopia tellimine“). Digikoopia tellimusi peab saama esitada nii enda muuseumile kui ka teistele muuseumide infosüsteemi kasutavatele muuseumidele, kelle objekte näitusel eksponeeritakse. Digikoopia tellimuse täitmisel peavad väljastatud failid tekkima haridusprogrammi töölehele ja jääma haridusprogrammiga seotuks.</p>

HA0 32	Kui haridusprogramm on lõppenud, peab olema võimalik mugavalt alustada objektide tagastamisega. Seejuures: <ul style="list-style-type: none"> Juhul, kui tegemist on eelnevalt muuseumisese kasutamise akti või väljaandeaktiga kasutamiseks saadud objektidega, siis teostatakse tagastamine vastava kasutamise akti pealt (vt täpsemaid ärinõudeid peatükk 4.4.6.4 „Muuseumisese kasutamise lisamine“ või peatükk 4.4.6.6 „Väljaandmise lisamine“); Juhul, kui tegemist on eelnevalt haridusliku tegevuse eesmärgil hoiulevõetud asjadega, siis selliseid objekte muuseumisese kasutamise aktiga haridusprogrammi täiendavalt ei liigutata ja seetõttu peab olema võimalik teostada tagastamine hoiuleandjale hoiulevõtmisakti pealt (vt täpsemalt peatükk 4.2.6.10 „Tagastamise lisamine“).
HA0 33	Tagastamine peab olema võimalik kõikidele või valitud objektidele korraga, mille tulemusena süsteem ise genereerib vajalikud tagastamisaktid, arvestades ka seda, et erinevatele muuseumide infosüsteemi kasutavatele muuseumidele ja hoiuleandjatele tuleb objektid tagastada eraldi (st mitte ühe tagastamisakti raames). Samuti on kasutajal võimalik korraga kõik tagastamisaktid kinnitada (digiallkirjastama peab aga iga akti eraldi).
HA0 34	Haridusprogrammi töölehel seksioonis „Administratiivsed toimingud“ peavad olema viited kõikide töölehele lisatud objektide administratiivsetele toimingutele, mis on antud haridusprogrammi otstarbeks teostatud. Nendeks võib olla: taotlemine, muuseumisene kasutamine, väljaandmine, seisundi hindamine, konserveerimistöö, korrastustöö, digiteerimine, digikopia tellimus, näitus. Administratiivseid toiminguid peab olema võimalik näha nii dokumentide kui objektide lõikes. Seejuures peab olema selgelt aru saada, milliste objektidega antud administratiivne toiming seotud on.
HA0 35	Kui haridusprogramm on lõppenud, siis peab olema kasutajal endiselt võimalik viia läbi objektidega täiendavaid administratiivseid toiminguid erinevate tööde teostamiseks. Samas ei tohi kasutaja enam lisada ega eemaldada näituselt eksponaate.
HA0 36	Süsteem peab lubama ainult selliseid administratiivseid toiminguid mis on tulenevalt objekti omanikust võimalikud.
HA0 37	Koostamisel haridusprogrammi töölehte ei tohi saada kustutada siis, kui see on seotud vähemalt ühe aktiga.
HA0 38	Haridusprogrammi töölehte peab saama salvestada eraldi väljavõtte/mallina järgmistesse vormingutesse: Office Open XML Spreadsheet (.xlsx), OpenDocument Spreadsheet (.ods), CSV, Office Open XML Document (.docx), OpenDocument Text (.odt), RTF ja PDF. Enne faili genereerimist peab saama kasutaja märkida, millised andmeväljad (sh nii passi kui objektide andmeväljade osas) väljavõttesse kaasatakse.
HA0 39	Haridusprogrammi töölehele lisatud objektide kirjeldusse peab tekkima sündmus selle kohta, et objekt on osalenud haridusprogrammis. Sündmuse toimumisaeg on programmi toimumise aeg, sündmuse toimumiskoht on programmi toimumiskoht (ilma asukoha täpsustuseta) ja sündmuses osalejad on läbiviijad.

Tabel 3. Avaliku keskkonna nõuded

ID	Nõue
AV1 59	Kasutajal peab olema võimalik tutvuda muuseumide infosüsteemi sisestatud ja avalikustatud haridusprogrammidega ning nendega seotud objektidega.
AV1 60	Haridusprogrammide üldvaates peab saama programme otsida ja filtreerida, nt maakondade, muuseumide, sihtrühmade ja toimumise ajavahemike kaupa. Täpsed otsingu- ja filtreerimise parameetrid lepitakse kokku tööde käigus. Vaikimisi peab süsteem kuvama ainult aktiivsed ja tulevikus toimuvad haridusprogrammid, kuid kasutajal peab olema täiendavalt võimalik valida „näita ka eelmisi haridusprogramme“.
AV1 61	Kasutajal peab haridusprogrammide üldvaates olema võimalik tellida teade selle kohta, kui muuseum lisab uue haridusprogrammi (sh erinevate kriteeriumide alusel – nt toimumisaeg, toimumiskoht, teema, sihtgrupp).
AV1 62	Haridusprogrammide üldvaates peab saama avada soovitud haridusprogrammi detailvaadet.
AV1 63	Haridusprogrammi detailvaates tuleb kuvada kõik töötajakeskkonda haridusprogrammi passi töölehele sisestatud avalikud andmed: <ul style="list-style-type: none"> Programmi nimi; Teema; Toimumisaeg; Toimumiskoht; Programmi kestus; Sihtrühm; Soovitatav grupi suurus Eesmärk või õpitulemused; Seos ainekava ja valdkonnaga; Lühikirjeldus; Märksõnad; Seos näitusega; Lisamaterjalid.
AV1 64	Kui muuseumitöötaja on lisanud töötajakeskkonnas haridusprogrammi passi vormi avalikustamisele kuuluvaid õppematerjale, siis vastavalt avalikustamise tingimustele peab olema materjale võimalik avada ja alla laadida, kas kõigil kasutajatel või ainult sisse logitud kasutajatel.
AV1 65	Muuseumisese avaliku keskkonna administreerimise õigusega kasutaja peab saama lisada haridusprogrammi kohta üldinfot (üldiseloomustav tutvustav tekst vms), mis kuvatakse näituse detailvaates.
AV1 66	Haridusprogrammi detailvaates peab olema võimalik näha haridusprogrammiga seotud objekte.

AV1 67	Haridusprogrammiga seotud objekte peab saama otsida ja filtreerida, nt filter „ainult pildiga objektid“ ja „ainult kirjeldusega objektid“. Täpsed otsingu- ja filtreerimise parameetrid lepitakse kokku tööde käigus.
AV1 68	Kasutajal peab olema võimalik salvestada haridusprogrammiga seotud objekt töölauale. Seejuures peab saama lisada ka museaali kohta isiklike märksõnu (nt „vajab üle kontrollimist“, „kasutada uurimustöös“, „virtuaalnäituseks“ või „digikoopia tellimiseks“, mis aitavad hiljem objekte hallata. Salvestamine on võimalik juhul, kui kasutaja on sisse logitud. Salvestamisel kehtivad ka ärinõuded AV111-AV115.
AV1 69	Kasutajal peab olema võimalik korraga salvestada oma töölauale ka kõik haridusprogrammiga seotud objektid.
AV1 70	Haridusprogrammi detailvaates peab olema võimalik anda muuseumile tagasisidet. Tagasiside andmine on võimalik vabatekstina nii autentimata kui autenditud kasutajale.